



T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610-51
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

09.05/2025

7/25293 GK 123

7/25700 GK 133

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/25787

7/25790

İlgi : a) 19/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1600965 sayılı yazınız.

7/25933

b) 24/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1602858 sayılı yazınız.

c) 24/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1602995 sayılı yazınız.

7/26111-26112

ç) 26/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1603709 sayılı yazınız.

7/26114-26116

d) 27/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1605457 sayılı yazınız.

7/26118-26119

GK 1

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazıyla iletilen İzmir Milletvekili Yüksel TAŞKIN'ın 7/25293, Trabzon Milletvekili Sibel SUIÇMEZ'in 7/25700, İstanbul Milletvekili Zeynel EMRE'nin 7/25787, İstanbul Milletvekili Doğan BEKİN'in 7/25790, Aydın Milletvekili Evrim KARAKOZ'un 7/25933, Ankara Milletvekili Deniz DEMİR'in 7/26111, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/26112, 7/26114 ve 7/26119, Mersin Milletvekili Gülcan KIŞ'ın 7/26115, İstanbul Milletvekili A. Sibel YANIKÖMEROĞLU'nun 7/26116 ile Diyarbakır Milletvekili Serhat EREN'in 7/26118, esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (33 Sayfa)



İSTANBUL MİLLETVEKİLİ A. SİBEL YANIKÖMEROĞLU'NUN 7/26116 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Talim ve Terbiye Kurulunun 23.05.2024 tarihli ve 20 sayılı Kararı doğrultusunda Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (TYMM) Öğretim Programları kademeli bir biçimde uygulanmak üzere kabul edilmiştir. Geliştirilen öğretim programları ile öğrencilerin zihinsel, duygusal, bedensel, sosyal ve manevi gelişim yönleri bütüncül olarak ele alınmaktadır. Bu bağlamda; bilgi ve becerinin sentezlendiği soyut zihinsel süreçlerin somutlaştırıldığı, millî, manevi ve evrensel değerlerin öğretim programlarına nüfuz ettirilerek öğrenciye kazandırıldığı, öğrencinin aktif ve çevresiyle etkileşim hâlinde olduğu, nesnel ve açık ölçme ve değerlendirmeye imkân veren öğretim programları hazırlanmıştır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin nihai hedefi ise yetkin ve erdemli insanlar yetiştirmektir. Yetkinlik ve erdemın merkezde olduğu Maarif Modeli öğrenci profilinde, öğrencilerin bilgi, beceri, eğilim ve değerleri göz önünde bulundurulmaktadır. Öğretim programlarımız bütün ideolojilerin üstünde millî bir şahsiyetin oluşumuna katkı sağlamak ve millî bilince sahip şahsiyetlerden oluşan bir toplum oluşturabilmek adına ahlaklı, erdemli; milleti ve insanlık için iyi, doğru, faydalı ve güzel olanı yapmayı ideal edinmiş bilge nesilleri hedeflemektedir. Programlar vasıtası ile öğrencilerin değerleri ve ahlaki ilkeleri anlayıp değerlendirmesi; ahlaki bir bilinç geliştirmesi öğretim programlarının çerçevesini oluşturan TYMM Ortak Metni'nde özellikle ifade edilmektedir. Bu kapsamda öğrenci profili; *"Adil: Herkesin eşit haklara sahip olduğuna inanır ve adaleti benimser. b) Başkalarının haklarına saygı duyan: Dürüstlük, adalet ve empati gibi ahlaki değerleri hayatının bir parçası hâline getirerek başkalarının hak ve mahremiyetlerine saygı gösterir. c) Tabiata ve toplumsal sorunlara duyarlı: Tabiata ve toplumsal sorunlara karşı duyarlıdır, toplumun daha adil ve eşit bir düzene sahip olması için çalışır. ç) Güvenilir: Verdiği sözleri tutar, başkaları tarafından güvenilir biri olarak kabul edilir. d) Saygılı: İnsanlara, diğer canlılara, çevreye, farklı inançlara, başkalarının haklarına, üzerinde emeği olanlara saygı gösterir ve onları gözetir. e) Doğru: Akla, mantığa, gerçeğe veya kurala uygun davranır; yasa, yöntem ve ahlaka bağlı, dürüst ve namusludur. f) Dürüst: Sözünde ve davranışlarında doğruluktan ayrılmaz, kendisine güven duyulur, yalan söylemekten kaçınır."* şeklinde tanımlanmaktadır. Bununla birlikte herkesin eşit haklara sahip olduğuna inanan ve adaleti benimseyen; dürüstlük, adalet ve empati gibi ahlaki değerleri hayatının bir parçası hâline getirerek başkalarının hak ve mahremiyetlerine saygı gösteren; toplumun daha adil ve eşit bir düzene sahip olması için çalışan; güvenilir, dürüst ve yaptığı iş ve görevlerde ahlaki kuralları temel alan, ahlaki ve toplumsal değerleri hayatının bir parçası hâline getiren ve ahlaki muhakemelerde bulunabilen öğrenciler hedeflenmekte ve ilişkin değerler tüm öğretim programlarının temel vurgusu olarak ele alınmaktadır.

Öte yandan uygulanmakta olan öğretim programlarına yönelik izleme ve değerlendirme çalışmaları devam etmektedir ancak konu özelinde içerik geliştirilmesine yönelik hâlihazırda bir çalışma yürütülmemektedir.

Öğretim programlarımızın geliştirilme sürecinde tüm öğrencilerimizin sağlıklı bir kişilik geliştirebilmelerine ilişkin gerekli hassasiyet ve özeni göstermek, karşılaşılmış muhtemel sorunlara ilişkin farkındalık, bilinç ve beceri kazandırabilmek öncelikli yaklaşımımızdır. Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programı'nın (İlkokul 1, 2, 3 ve 4. Sınıflar) 2. teması olan *etik ve güvenlik* teması bu yaklaşıma örnek verilebilir.

Tema kapsamında öğrencilerimizin kişisel bilgilerin gizliliği ve güvenliği, internet kullanımında başkalarını rahatsız edebilecek davranışlar, güvenli parola oluşturma, dijital ayak izi, internet ortamında kullanılan kimliklerin sahte olabileceği hususlarına ilişkin gerekli



kazanım ve açıklamalar yer almaktadır. Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programı (5 ve 6. sınıflar) aracılığı ile öğrencilerimizin şifre (parola) güvenliği, kişisel bilgilerin güvenliği, mahremiyet ve dijital bağımlılık gibi hususlara ilişkin farkındalıklarının artırılması, gizli kalması gereken bilgi ile paylaşılabilir bilgiyi ayırt edebilme becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Nitekim Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programı'nda; “BT.6.2.1.3. Siber zorbalık kavramını açıklayarak korunma amacıyla alınabilecek önlemleri tartışır. Sanal ortamda karşılaşılabilecek olumsuz davranışlara karşı duyarlı davranılması üzerinde durulur.”, “BT.6.2.1.6. Bilişim suçlarının neler olduğunu açıklayarak ilgili kanunları özetler.”, “BT.6.2.1.7. Bilişim suçlarına karşı alınabilecek önlemler ve stratejiler geliştirir. İnternet Bilgi İhbar Merkezi hakkında bilgi verilir.” ve “BT.6.2.2.2. Bilişsel ve ahlaki gelişimine uygun olan dijital oyun ve içerikleri ayırt eder. Öğrencinin bilinçli bir kullanıcı olması için öz kontrol becerisini geliştirmesi sağlanır.” şeklindeki içerik, kazanım ve açıklama düzeyinde yer almaktadır.

Eğitim öğretimde kullanılan ders kitapları ve eğitim araçları Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği ile bu Yönetmelik'te yer alan kriterlere dayanarak hazırlanan “Ders Kitapları ve Eğitim Araçları ile Bunlara Ait Elektronik İçeriklerin İncelenmesinde Değerlendirmeye Esas Olacak Kriterler ve Açıklamaları” kılavuzuna uygun olarak incelenip değerlendirilmektedir.

Bu doğrultuda hazırlanan ders kitapları ve eğitim araçları; çocukların ve gençlerin kişilik ve ahlaki gelişimini destekleyecek, millî ve manevi değerlerle donanmış, psikolojik, fiziksel ve sosyal açıdan güvenli ve sağlıklı öğrenme ortamları oluşturmayı amaçlayan içeriklere sahiptir. Ayrıca ders kitapları ve eğitim araçları adalet bilincini geliştiren, millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendiren, çocuk haklarına uygun, sosyal-duygusal öğrenme becerilerini pekiştiren ve *erdem-değer-eylem çerçevesini* temel alan bir anlayışla tasarlanarak öğrencilerin çok yönlü gelişimine katkıda bulunacak şekilde hazırlanmıştır.

Bununla birlikte içeriklerde öğrencilerin başkalarının duygularını anlama, farklı bakış açılarına saygı gösterme ve kendi duygularını doğru ifade edebilme yeteneklerini geliştiren uygulamalar da bulunmaktadır. Bu bağlamda öğrencilerin duygusal zekâlarının gelişimine katkı sağlayacak etkinlik ve örnekler yer verilmekte olup daha anlayışlı, hoşgörülü ve kapsayıcı bireyler olmaları doğrudan desteklenmektedir. Özellikle iş birliği, takım çalışması, çatışma çözme becerileri ve barışçıl iletişim yöntemlerini destekleyen örnekler ve uygulamalar her dersin özelinde kullanılmıştır. İçerikte yer alan bu çalışmalar sayesinde öğrencilerin şiddet, nefret ve zorbalıktan uzak, birbirlerine saygılı ve olumlu iletişim kurabilen bireyler olmaları hedeflenmektedir.

Bu hususlarla birlikte ders kitapları ve eğitim araçlarının içeriği; öğrencilerimize güvenli, destekleyici ve kapsayıcı öğrenme ortamları sağlayarak sosyal, duygusal, zihinsel ve ahlaki gelişimlerini dengeli bir şekilde desteklemeyi hedeflemektedir. Ayrıca Bakanlığımız Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından aile eğitim serisi kapsamında ailelerin internet kullanımı konusunda çocuklarını desteklemesi ve koruması için, ilkokuldan liseye her yaştaki öğrenciye uygun olan pratik tavsiyeler içeren “Güvenli İnternet Kullanımı” başlıklı bir broşür hazırlanmış ve <https://uzaktanegitim.meb.gov.tr/> adresinde yayımlanmıştır.

Ahlaki ve etik değerlerin güçlendirilmesi amacıyla, öğretmenlere yönelik çeşitli eğitim programları ve bilinçlendirme çalışmaları düzenlenmiş, bu kapsamda yüz yüze ve uzaktan eğitim yöntemleriyle; 2020 yılında düzenlenen 32 faaliyete 78.002, 2021 yılında düzenlenen 39 faaliyete 90.598, 2022 yılında düzenlenen 284 faaliyete 458.611, 2023 yılında düzenlenen 749 faaliyete 61.718 ve 2024 yılında düzenlenen 712 faaliyete 33.747 kişi katılmıştır.